

# بررسی میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

فروغه منتجب<sup>۱</sup>، ملوک ترابی<sup>۲\*</sup>، حسین کریمی افشار<sup>۳</sup>

• دریافت مقاله: ۹۴/۸/۴ • دریافت مقاله اصلاح شده: ۹۴/۱۱/۳ • پذیرش مقاله: ۹۴/۱۲/۱۱



چکیده

**مقدمه:** اینترنت به علت داشتن ویژگی‌های منحصر به فرد، نظیر دسترسی آسان، سهولت استفاده، گمنامی کاربران و هزینه پایین در سال‌های اخیر به یکی از عمومی‌ترین رسانه‌های جمعی جهان تبدیل شده است. هدف از انجام این بررسی میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان بود.

**روش بررسی:** این مطالعه مقطعی - توصیفی روی ۲۳۵ دانشجوی دندانپزشکی که به روش نمونه‌گیری سرشماری انتخاب شده بودند، انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل پرسشنامه استاندارد اضطراب اینترنتی (شامل ۲۰ گویه) و مشخصات دموگرافیک (سن، جنسیت، سال ورود) و سؤالات مرتبط با استفاده از اینترنت بود. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ و انجام تست‌های آماری رگرسیون خطی و آزمون t در سطح معنی‌داری ۵٪ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

**یافته‌ها:** از ۲۳۵ نفر دانشجوی شرکت‌کننده در این تحقیق، ۱۴۱ نفر (۶۰٪) زن و بقیه مرد با میانگین سنی  $23/85 \pm 5/36$  سال بودند. میانگین نمره اضطراب اینترنتی  $8/39 \pm 54/01$  از حداکثر ۱۰۰ بود. بر این اساس شدت اضطراب اینترنتی ۵۷ نفر (۲۴/۳٪) در محدوده نرمال، ۱۷۶ نفر (۷۴/۹٪) در محدوده اضطراب خفیف اینترنتی و ۲ نفر (۰/۸۰٪) دچار اضطراب شدید اینترنتی بودند. بین میانگین نمره اضطراب اینترنتی با متغیرهای سال ورود به دانشگاه و ساعات استفاده از اینترنت ارتباط آماری معنی‌دار مشاهده شد.

**بحث و نتیجه‌گیری:** با توجه به لزوم استفاده بیشتر از اینترنت در امور آموزش، برگزاری دوره‌های آموزشی برای کاربرد سالم اینترنت و جلوگیری از اضطراب اینترنتی توصیه می‌گردد.

**واژگان کلیدی:** اضطراب اینترنتی، دانشجو، دانشکده دندانپزشکی

**ارجاع:** منتجب فروغه، ترابی ملوک، کریمی افشار حسین. بررسی میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان. مجله پژوهش‌های سلامت محور ۱۳۹۴؛ ۱(۳): ۲۴۰-۲۳۱.

۱. کارشناس ارشد، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.

۲. دانشیار، گروه آسیب شناسی فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.

۳. دانشجوی دکتر، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران، تهران، ایران.

\* نویسنده مسؤول: کرمان، خیابان شفاء، دانشکده دندانپزشکی، بخش آسیب شناسی.

Email: m.torabi.p@gmail.com

تلفن: ۰۳۴۳۲۱۱۹۰۲۱ فاکس: ۰۳۴۳۲۱۱۸۰۷۴

## مقدمه

اینترنت به علت داشتن ویژگی‌های منحصر به فرد، نظیر دسترسی آسان، سهولت استفاده، گمنامی کاربران و هزینه پایین در سال‌های اخیر به یکی از عمومی‌ترین رسانه‌های جمعی جهان تبدیل شده است (۱). اینترنت ماهیت ارتباطات را در قرن ۲۱ دچار تغییرات اساسی کرده است. این تغییرات بیشتر در نوجوانان صادق است؛ نسلی که به نسل Net مشهورند (۲). Bayhan و Firat Sipl نشان دادند که تعداد استفاده‌کنندگان از اینترنت در پایان سال ۲۰۱۲ به بیش از ۲ میلیارد نفر خواهد رسید (۳). اینترنت یک وسیله ارتباط جمعی، ارزان قیمت و سریع است و اطلاعات مورد نیاز در هر جایی توسط یک اتصال اینترنتی و بدون محدودیت زمانی می‌تواند به دست آید. اطلاعات موجود در اینترنت اغلب به روز است و به همین دلیل، به یک ابزار مناسب برای پیگیری پیشرفت‌های علمی تبدیل شده است (۴). استفاده از اینترنت در میان جوانان شیوع بیشتری دارد (۵). علوی و همکاران نشان دادند که به طور متوسط ۳۵٪ زمان استفاده از اینترنت توسط جوانان ایرانی در چت روم، ۲۸٪ در بازی‌های اینترنتی، ۳۰٪ استفاده از پست الکترونیکی و ۲۵٪ جستجو در شبکه جهانی بوده است (۵). زارع و کدیور نشان دادند که کاربران اینترنت نسبت به کسانی که از اینترنت استفاده نمی‌کنند دارای خلاقیت و خودکارآمدی بیشتری می‌باشند (۶). علی‌رغم مزایای اینترنت بخشی از کاربران گزارش داده‌اند که اینترنت با فعالیت‌های آن‌ها در تداخل است و مشکلاتی را برای آن‌ها به وجود می‌آورد. گزارش‌های پژوهشی حاکی از این است که استفاده مفرط برخی از افراد در مواردی پیامدهای منفی به دنبال دارد (۷).

Yang و Tung معتقدند زیاده‌روی در استفاده از اینترنت می‌تواند برای سلامت فکری، فیزیکی شخص خطرناک باشد (۸). Bessiere و همکاران نشان دادند افسردگی در افرادی که از اینترنت به منظور دسترسی به اهداف بهداشتی استفاده می‌کردند، بیشتر از کسانی بود که از اینترنت برای ارتباط با دوستان استفاده می‌کردند (۹). مطالعات نشان داده‌اند که استفاده مفرط از اینترنت، تأثیر سوئی روی بهداشت روانی دانشجویان گذاشته است و دانشجویانی که استفاده مفرط و آسیب‌شناسانه از اینترنت داشتند، در مقایسه با دانشجویانی که دارای چنین تجربه‌ای نبودند، آسیب‌شناسی و مشکلات روانی بیشتری را نشان دادند (۱۰).

امروزه با توجه به نقش بسیار مهم اینترنت در زمینه‌های مختلف از جمله امور پژوهشی، مسئله اضطراب اینترنتی از اهمیت زیادی برخوردار است. اضطراب اینترنتی بنا به تعریف، ترس یا هراسی است که افراد در هنگام استفاده از اینترنت تجربه می‌کنند. اضطراب اینترنتی شامل احساس یا هیجان به وجود آمده به علت استفاده از فناوری‌های وابسته به وب است. اضطراب اینترنتی رویارویی‌های اخیر با فناوری اطلاعات (شامل اینترنت) را منعکس می‌کند (۱۱).

Shamo در بررسی اضطراب اینترنتی نشان داد که اکثریت دانشجویان از تأخیر زمانی اینترنتی اضطراب داشتند اما میزان سه شکل دیگر اضطراب (اضطراب اصطلاح‌شناسی اینترنتی، اضطراب جستجوی شبکه‌ای و ترس کلی از عدم موفقیت در استفاده از اینترنت)، در میان دانشجویان اندک بود. نتایج همچنین نشان داد که بین مردان و زنان از نظر اضطراب اینترنتی تفاوت معناداری وجود داشت (۱۲). Zhang تفاوت معنی‌داری را بین گروه‌های آموزشی،

روش سرشماری انتخاب شده بودند انجام شد. ابتدا در کلاس درس دانشجویان، توضیح کافی در خصوص مطالعه توسط مجری طرح داده شد و از آنان تقاضا شد که به سؤالات پرسشنامه به دقت پاسخ دهند. به آنها اطمینان داده شد که تمامی پاسخ‌ها محرمانه می‌مانند.

در این پژوهش از پرسشنامه سنجش اضطراب اینترنتی استفاده شد. این پرسشنامه برگرفته از پرسشنامه اضطراب اسپیلبرگر (Spielberger's State-Trait Anxiety Inventory) است که توسط Reed و Palumbo (۱۶) تعدیل شده است. آن‌ها واژه‌های هر عبارت را تغییر دادند تا احساسات مرتبط با رایانه را منعکس نمایند ولی نحوه امتیازدهی و تعداد سؤالات که ۲۰ مورد بود را حفظ نمودند. Ealy از این مقیاس برای سنجش اضطراب اینترنتی، با جایگزین نمودن واژه اینترنت به جای رایانه استفاده کرد (۱۶). پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در پیش آزمون ۰/۹۴ و پس آزمون ۰/۹۶ گزارش شده است (۱۴). پرسشنامه سنجش اضطراب اینترنتی شامل ۲۰ سؤال است که بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت به این صورت ۱= کاملاً مخالفم؛ ۲= مخالفم؛ ۳= گاهی اوقات؛ ۴= موافقم؛ ۵= کاملاً موافقم نمره‌دهی شد. بنابراین دامنه نمرات بین ۱۰۰-۲۰ بود. نمره ۶۰ به عنوان متوسط نمره اضطراب اینترنتی در نظر گرفته شد. نمره ۵۵-۲۰ اضطراب کم، ۶۵-۵۶ اضطراب متوسط و ۱۰۰-۶۶ اضطراب شدید در نظر گرفته شد (۱۴). در این پژوهش، اطلاعات دموگرافیکی دانشجویان مورد بررسی نظیر جنسیت، سن، ترم سال تحصیلی، میزان استفاده از اینترنت، هدف استفاده از اینترنت، نحوه آشنایی با اینترنت، چگونگی چک کردن پست الکترونیک، بیشترین مکان

سن و جنس با احساس سودمندی و اضطراب اینترنتی نشان داد (۱۳). نارنجی و نوکاریزی میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های فردوسی و بیرجند را پایین‌تر از حد متوسط گزارش کردند. در تحقیق آن‌ها بین جنس دانشجویان و میزان اضطراب تفاوت معنی‌داری وجود نداشت (۱۴). Joiner و همکاران نشان دادند که اکثریت دانشجویان در مطالعه آنان اضطراب اینترنتی پایینی داشتند (۱۵). امروزه دانشجویان، یکی از گروه‌های مهم در هر کشور محسوب می‌شوند و علت این مسأله نقشی است که آنان در آینده کشور ایفا می‌نمایند. با امکانات و گزینه‌های فراوانی که رسانه‌های عمومی از جمله اینترنت در اختیار دانشجویان می‌گذارند، آنان به طور دایم با محرک‌های جدید و انواع مختلف رفتار آشنا می‌شوند. اینترنت فضای آزاد گلخانه‌ای را ایجاد می‌کند که معلمان و مراجع قدرت به آن دسترسی ندارند و بر آن تأثیر نمی‌گذارند. بنابراین با توجه افزایش گسترده استفاده از اینترنت و نقش انکارناپذیر آن در فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان و اهمیت بهداشت روانی این گروه از جامعه و اهمیت نقش آنان در آینده کشور و همچنین کمبود اطلاعات در این مورد، این پژوهش با هدف بررسی میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان دانشکده دندانپزشکی انجام شد.

### روش بررسی

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی - تحلیلی بود که به شیوه مقطعی در ابتدای نیمسال دوم سال تحصیلی (اواسط بهمن تا پایان اسفند) ۱۳۹۴-۱۳۹۳ به منظور بررسی وضعیت اضطراب اینترنتی در دانشجویان رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان که به

**یافته‌ها**

نتایج حاصل از این پژوهش که روی ۲۳۵ دانشجوی دندانپزشکی انجام شد به شرح زیر بود: در این تحقیق ۹۴ نفر (۴۰٪) مرد و ۱۴۱ نفر (۶۰٪) زن بودند. میانگین سنی دانشجویان مورد بررسی  $23/85 \pm 5/36$  سال بود. بیشترین درصد پاسخگویی مربوط به دانشجویان سال دوم، ۵۱ نفر (۲۱/۷٪) بود (جدول ۱).

استفاده از اینترنت، داشتن VPN، رضایت از سرعت اینترنت، درصد استفاده از اینترنت برای اهداف آموزشی دانشگاه نیز در نظر گرفته شد. داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی نظیر محاسبه درصد و میانگین و آمار تحلیلی نظیر آزمون‌های آماری t و رگرسیون خطی در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نرم افزار مورد استفاده برای تحلیل داده‌ها SPSS نسخه ۱۸ بود.

جدول ۱: توزیع فراوانی ویژگی‌های دموگرافیک دانشجویان دندانپزشکی مورد بررسی

متغیر دموگرافیک	آماره توصیفی	تعداد	درصد
جنسیت	زن	۱۴۱	۶۰
	مرد	۹۴	۴۰
سال تحصیلی دانشجو	اول	۴۹	۲۰/۹
	دوم	۵۱	۲۱/۷
	سوم	۳۴	۱۴/۵
	چهارم	۴۵	۱۹/۱
	پنجم	۴۲	۱۷/۹
	ششم	۱۴	۶/۰
<b>جمع کل</b>		<b>۲۳۵</b>	<b>۱۰۰</b>

اینترنتی، ۵۷ نفر (۲۴/۳٪) در محدوده نرمال، ۱۷۶ نفر (۷۴/۹٪) در محدوده اضطراب خفیف اینترنتی و ۲ نفر (۰/۸٪) دچار اضطراب شدید اینترنتی بودند. بین میانگین نمره اضطراب اینترنتی با متغیرهای سال ورود به دانشگاه و ساعات استفاده از اینترنت ارتباط آماری معنی‌دار مشاهده شد ( $P=0/028$  و  $P=0/017$ ). (جدول ۳).

نحوه آشنایی با اینترنت در ۱۹۵ نفر (۸۲/۹۷٪) از طریق تجربه شخصی، ۲۳ نفر (۹/۷۸٪) در دانشگاه و ۱۷ نفر (۷/۲۳٪) در کلاس‌های آموزش رایانه بود. ۶۷ نفر (۲۸/۵٪) روزانه بیش از ۲ ساعت از اینترنت استفاده نمودند. ۹۶ نفر (۴۰/۹٪) افراد کمتر از ۱۵٪ استفاده از اینترنت روزانه آنان مربوط به فعالیت‌های دانشگاهی بود (جدول ۲).

میانگین نمره اضطراب اینترنتی  $8/39 \pm 54/01$  حداکثر ۱۰۰ امتیاز بود. براساس شدت اضطراب

جدول ۲: توزیع فراوانی دانشجویان دندانپزشکی مورد بررسی بر حسب متغیرهای مربوط به استفاده از اینترنت

متغیر مورد بررسی	آماره توصیفی	تعداد	درصد
مکان دسترسی به اینترنت	منزل	۱۹۳	۸۲/۱۲
	دانشگاه	۱۵	۶/۳۸
	خوابگاه	۲۷	۱۱/۴۸
ساعات استفاده	روزانه کمتر از نیم ساعت	۶۶	۲۸/۰۸
	نیم تا دو ساعت	۱۰۰	۴۲/۵۵
	بیش از دو ساعت	۶۷	۲۸/۵۱
نحوه آشنایی با اینترنت	تجربه شخصی	۱۹۵	۸۲/۹۷
	در دانشگاه	۲۳	۹/۷۸
	آموزشگاه رایانه	۱۷	۷/۲۳
درصد استفاده از اینترنت برای تکالیف دانشگاه	کمتر از ۱۵٪	۹۶	۴۰/۸۵
	۱۵-۳۵٪	۷۸	۳۳/۱۹
	۳۶-۷۰٪	۴۸	۲۰/۴۲
	بیش از ۷۰٪	۱۳	۵/۵۳
نوع استفاده از اینترنت	سرگرمی	۷۹	۳۳/۶۱
	گپ اینترنتی	۵۳	۲۲/۵۵
	جستجو در وب	۱۰۳	۴۳/۸۲
داشتن VPN	بلی	۱۴۵	۶۱/۷۰
	خیر	۹۰	۳۸/۲۹
رضایت از سرعت اینترنت	بلی	۳۷	۱۵/۷۴
	خیر	۱۹۸	۸۴/۲۵
چک کردن پست الکترونیک	هر روز	۵۱	۲۱/۷۰
	هرچند روز یک بار	۸۱	۳۴/۴۶
	ماهانه	۴۶	۱۹/۵۷
	به ندرت	۵۷	۲۴/۲۵
مکان استفاده از اینترنت	منزل	۱۹۴	۸۲/۵۵
	خوابگاه دانشجویی	۲۸	۱۱/۹۱
	مرکز کامپیوتر دانشکده	۱۳	۵/۵۳
<b>جمع کل</b>		<b>۲۳۵</b>	<b>۱۰۰</b>

جدول ۳: ارتباط متغیرهای دموگرافیک و میزان استفاده از اینترنت با اضطراب اینترنتی در دانشجویان دندانپزشکی مورد مطالعه

متغیر	Beta	P- value
جنسیت	-۰/۱۲۱	۰/۹۷
سن	-۰/۱۱۶	۱/۱۶۰
سال ورود به دانشگاه	۲/۲۸۸	*۰/۰۲۸
ساعات استفاده روزانه از اینترنت	۲/۴۰۸	*۰/۰۱۷
درصد استفاده از اینترنت به منظور فعالیت‌های درسی	۰/۱۶۳	۰/۸۷۱
داشتن VPN	-۱/۷۵۶	۰/۰۸۱
رضایت از سرعت اینترنت	۰/۰۴۳	۰/۹۶۵

\* تفاوت معنی دار بود

پرسش وقتی درباره کارکردن با اینترنت فکر می‌کنم عصبی می‌شوم، ۶۲ نفر (۲۶/۴٪) گزینه گاهی اوقات و ۲۵ نفر (۱۰/۶٪) افراد پاسخ دهنده، گزینه موافقم و کاملاً موافقم را انتخاب کرده بودند. نتایج به تفصیل در جدول ۴ نشان داده شده است.

در مورد پاسخگویی به پرسش هنگام کار کردن با اینترنت دچار تنش می‌شوم، در پرسشنامه اضطراب اینترنتی ۸۱ نفر (۳۴/۵٪) گزینه گاهی اوقات و ۲۴ نفر (۱۰/۱٪) افراد پاسخ دهنده گزینه موافقم و کاملاً موافقم را انتخاب کرده بودند. همچنین در مورد

جدول ۴: توزیع فراوانی مطلق و نسبی دانشجویان برحسب نحوه پاسخگویی پرسشنامه اضطراب اینترنتی

سؤال	کاملاً مخالفم		مخالقم		گاهی اوقات		موافقم		کاملاً موافقم		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
وقتی که به اینترنت فکر می‌کنم احساس آرامش می‌کنم	۴۳	۱۸/۳	۵۸	۲۴/۷	۸۴	۳۵/۷	۴۰	۱۷/۰	۱۰	۴/۲	۲۳۵
در هنگام کار کردن با اینترنت احساس آسایش می‌کنم.	۲۸	۱۱/۹	۵۰	۲۱/۳	۸۷	۳۷/۰	۵۸	۲۴/۷	۱۲	۴/۶	۲۳۵
در هنگام کار کردن با اینترنت دچار تنش می‌شوم.	۳۶	۱۵/۳	۹۴	۴۰/۰	۸۱	۳۴/۵	۱۷	۷/۲	۷	۲/۹	۲۳۵
وقتی در اینترنت به آنچه می‌خواهم دست نمی‌یابم احساس خستگی می‌کنم.	۷	۲/۹	۲۸	۱۱/۹	۶۷	۲۸/۵	۱۰۰	۴۲/۶	۳۳	۱۴/۰	۲۳۵
وقتی به من تکلیف اینترنتی داده می‌شود احساس راحتی می‌کنم.	۱۹	۸/۱	۶۶	۲۸/۰	۹۶	۴۰/۸	۴۴	۱۸/۷	۱۰	۴/۲	۲۳۵
وقتی به من تکلیف اینترنتی داده می‌شود احساس آشفتگی می‌کنم	۲۰	۸/۵	۹۳	۳۹/۶	۷۹	۳۳/۶	۳۵	۱۴/۹	۸	۳/۴	۲۳۵
در مورد تکلیف اینترنتی که قرار است به من داده شود، احساس نگرانی می‌کنم	۱۵	۶/۴	۸۳	۳۵/۳	۹۵	۴۰/۴	۳۸	۱۶/۱	۴	۱/۷	۲۳۵
وقتی که به تکلیف اینترنتی فکر می‌کنم، احساس رضایت می‌کنم.	۱۸	۷/۷	۵۷	۲۴/۳	۱۰۷	۴۵/۵	۴۳	۱۸/۳	۱۰	۴/۳	۲۳۵
وقتی که فکر می‌کنم نیاز به کار کردن با اینترنت دارم احساس ترس می‌کنم.	۳۹	۱۶/۶	۱۲۱	۵۱/۵	۵۴	۲۲/۹	۱۵	۶/۹	۶	۲/۶	۲۳۵
وقتی که درباره انجام تکلیف اینترنتی فکر می‌کنم احساس راحتی می‌کنم.	۱۳	۵/۵	۶۸	۲۸/۹	۹۴	۴۰/۰	۴۶	۱۹/۶	۱۴	۵/۹	۲۳۵
وقتی که به کار با اینترنت فکر می‌کنم، احساس اعتماد به نفس می‌کنم.	۱۱	۴/۷	۵۸	۲۴/۷	۹۹	۴۲/۱	۵۷	۲۴/۳	۱۰	۴/۲	۲۳۵
وقتی که درباره کار کردن با اینترنت فکر می‌کنم عصبی می‌شوم.	۳۷	۱۵/۷	۱۱۱	۴۷/۲	۶۲	۲۶/۴	۱۹	۸/۱	۶	۲/۵	۲۳۵
در هنگام استفاده از اینترنت هراسانم	۴۷	۲۰/۰	۱۳۰	۵۵/۳	۳۸	۱۶/۲	۱۴	۶/۰	۶	۲/۵	۲۳۵
وقتی که نیاز به پاسخ یا اطلاعاتی از اینترنت دارم، دچار تردید می‌شوم.	۳۹	۱۶/۶	۱۰۰	۴۲/۶	۶۳	۲۶/۸	۲۶	۱۱/۱	۷	۲/۹	۲۳۵
در هنگام ارسال اطلاعات از طریق اینترنت احساس راحتی می‌کنم	۹	۳/۸	۴۵	۱۹/۱	۷۱	۳۰/۲	۸۲	۳۴/۹	۲۸	۱۱/۹	۲۳۵
وقتی که کار با اینترنت را به پایان می‌رسانم احساس خشنودی می‌کنم.	۹	۳/۸	۳۱	۱۳/۲	۷۴	۳۱/۵	۱۰۳	۴۳/۸	۱۸	۷/۶	۲۳۵
وقتی که کار با اینترنت را به پایان می‌رسانم احساس نگرانی می‌کنم.	۴۰	۱۷/۰	۱۲۵	۵۳/۲	۴۶	۱۹/۶	۲۲	۹/۷	۲	۰/۹	۲۳۵
وقتی که تلاش می‌کنم درباره اطلاعاتی که نیازمند کسب آن‌ها از اینترنت هستم فکر کنم، دچار اغتشاش فکری می‌شوم.	۲۵	۱۰/۶	۱۲۰	۵۱/۱	۷۰	۲۹/۸	۱۷	۶/۸	۳	۱/۲	۲۳۵
وقتی برای استفاده از اینترنت آماده می‌شوم احساس ثبات و استواری می‌کنم.	۱۲	۵/۱	۶۶	۲۸/۱	۹۳	۳۹/۶	۵۷	۲۴/۲	۷	۳/۰	۲۳۵
وقتی که به استفاده از اینترنت فکر می‌کنم احساس خوشایندی دارم.	۱۰	۴/۳	۵۹	۲۵/۱	۸۵	۳۶/۲	۷۱	۳۰/۲	۱۰	۵/۱	۲۳۵

### بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر میانگین نمره کسب شده از پرسشنامه اضطراب اینترنتی  $54/01 \pm 8/39$  بود. نارمنجی و نوکاریزی در بررسی اضطراب اینترنتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های بیرجند و فردوسی در فرآیند جستجوی اطلاعات در سال ۱۳۸۸ میانگین نمره را  $48/15 \pm 12/29$  (۱۴) و میهمانچی و همکاران در دانشجویان دانشگاه علوم

پزشکی مازندران میانگین نمره را  $51/06 \pm 10/05$  گزارش کردند (۱۷) که از مطالعه حاضر کمتر می‌باشد. علت این تفاوت را می‌توان در سال پژوهش و جمعیت مورد مطالعه دانست زیرا فن‌آوری اطلاعات روز به روز پیشرفت کرده و افراد بیشتری دسترسی به اینترنت داشته و علاوه بر این دسترسی به اینترنت نیز سهل‌تر می‌شود. بنابراین با در نظر گرفتن نمره ۶۰ به عنوان سطح متوسط اضطراب اینترنتی،

دانشجویان مورد بررسی در مطالعه حاضر نظیر مطالعات نارمنجی و نوکاریزی و میهمانچی و همکاران از سطح اضطراب کمتر از متوسط برخوردارند (۱۷،۱۴).

در این مطالعه بین جنسیت افراد با اضطراب اینترنتی تفاوت آماری معنی داری مشاهده نشد. نتایج این مطالعه با یافته‌های تحقیق نارمنجی و نوکاریزی که بین دو جنسیت از نظر میزان اضطراب تفاوت معنی داری را مشاهده نکردند مطابقت دارد (۱۴).

در حالی که رضایی و همکاران در بررسی میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان رشته کشاورزی (۱۸) و همچنین تحقیق خوشیان در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز میزان اضطراب اینترنتی را در زنان بیشتر از مردان گزارش کرده‌اند (۱۹). علت این تفاوت را شاید بتوان در تفاوت بین جمعیت مورد مطالعه با پژوهش حاضر دانست.

در این پژوهش بین سن و اضطراب اینترنتی ارتباط آماری معنی دار مشاهده نشد. Zhang نشان داد که بین احساس سودمندی و اضطراب اینترنتی در گروه‌های مختلف سنی تفاوت معنی دار وجود دارد که با مطالعه حاضر مغایرت دارد (۱۳). علت این تفاوت را می‌توان در محدوده سنی افراد در مطالعه حاضر دانست به این ترتیب که اکثریت دانشجویان دانشکده در بازه سنی ۱۸-۲۵ سال بودند. در پژوهش حاضر بین ساعات استفاده از اینترنت با اضطراب اینترنتی رابطه آماری معنی دار مشاهده شد که با مطالعه Joiner و همکاران مطابقت دارد (۲۰).

در مطالعه حاضر ۷۹ نفر (۳۳/۶٪) برای بازی و سرگرمی از اینترنت استفاده می‌کردند. تحقیقات نشان می‌دهد، به ازای هر ساعت استفاده از اینترنت در

خانه نیم ساعت از ارتباط مستقیم جوان با اعضای خانواده کاسته می‌شود و این گریختن به یک جامعه باز و شبکه‌ای باعث کناره‌گیری او از اجتماع می‌شود (۲۱). در این مطالعه مدت زمان استفاده از اینترنت در ۴۳/۸۲٪ افراد، جستجو در شبکه جهانی بوده است که با مطالعه قمری و همکاران که ۴۸/۴٪ موارد استفاده از اینترنت در دانشجویان پزشکی جستجو بوده است، مطابقت دارد (۲۲). علوی و همکاران نشان دادند که به طور متوسط ۲۵٪ استفاده از اینترنت توسط جوانان ایرانی جستجو در شبکه جهانی بوده است (۵). علت این تفاوت را می‌توان در نوع جمعیت مطالعه حاضر دانست، زیرا رشته تحصیلی دانشجویان می‌طلبد که درصد بیشتری از استفاده اینترنت آنان جستجو در شبکه جهانی باشد، بنابراین بدیهی است استفاده بیشتر از اینترنت فرد را به آسیب‌های ناشی از آن مستعدتر می‌کند. Joiner و همکاران نشان دادند که استفاده زنان از اینترنت برای ارتباطات بیشتر از مردان است و همچنین اضطراب اینترنتی با میزان استفاده ارتباط داشت که با مطالعه حاضر مطابقت دارد (۲۰). بین سال ورود به دانشگاه با میانگین نمره اضطراب ارتباط آماری معنی دار داشت. دانشجویان سال بالاتر دچار اضطراب اینترنتی پایین‌تری بودند. به نظر می‌رسد دانش اینترنتی و خود اثر بخشی اینترنتی توانسته است از میزان اضطراب در دانشجویان سال بالاتر بکاهد.

۱۹۷ نفر (۸۳/۸٪) از دانشجویان مورد مطالعه از سرعت اینترنت راضی نبودند. بین رضایت آنان از سرعت اینترنت با میانگین نمره اضطراب رابطه آماری معنی دار مشاهده نشد. در مطالعه Shamo و همکاران تأخیر اینترنتی موجب اضطراب شده بود (۱۲). نتایج Kalwar نشان داد که بالا بودن اضطراب اینترنتی

**پیشنهادها**

پیشنهاد می‌شود در درس مبانی رایانه که یک درس عمومی و برای تمام دانشجویان ارائه می‌شود در مورد خطرات استفاده بیش از اندازه اینترنت از قبیل اضطراب اینترنت آموزش داده شود.

**سپاسگزاری**

بدین وسیله از معاونت تحقیقات و فن آوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان و کلیه دانشجویانی که در انجام این پژوهش مساعدت لازم را فراهم نمودند، صمیمانه سپاسگزاری می‌شود. کد اخلاق این طرح، K/۹۳/۲۴۴ بود.

می‌تواند مربوط به تأخیر زمانی اینترنت و اضطراب ناشی از جستجو در اینترنت باشد (۲۳). شاید استفاده از اینترنت پر سرعت به ویژه در دانشجویانی که بیشتر برای جستجوی مطالب علمی و تکالیف دانشگاهی از اینترنت استفاده می‌کنند، بتواند سهمی در کاهش اضطراب آنان داشته باشد.

یافته‌های این مطالعه نشان داد که میزان اضطراب اینترنتی در دانشجویان رشته دندانپزشکی از سطح متوسط پایین‌تر است. با توجه به گسترش روز افزون استفاده از اینترنت برنامه‌های آموزشی می‌تواند بر خودکارآمدی و سواد رایانه‌ای اثر گذاشته و مانع از ایجاد اضطراب شود.

**Reference**

1. Fayaz Bakhsh A, Khajeh Kazemi R, Soleymani nejad M, Rahimi F, Jahangiri L, Shams M. The Internet using and health: students' knowledge, attitude and lifestyle related to the Internet. *Hakim*. 2011; 14(2): 96- 105. Persian.
2. Wanga JL, Jackson LA, Zhanga DJ. The mediator role of self-disclosure and moderator roles of gender and social anxiety in the relationship between Chinese adolescents' online communication and their real-world social relationships. *Computers in Human Behavior*. 2011;27(6):2161-28.
3. Firat Sipal R, Bayhan P. Preferred computer activities during school age: Indicators of Internet addiction. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 2010; 9: 1085-9.
4. Goel D, Subramanyam A, Kamath R. A study on the prevalence of internet addiction and its association with psychopathology in Indian adolescents. *Indian J Psychiatry*. 2013;55(2):140-3.
5. Alavi SS, Eslami M, Maracy MR, Najafi M, Jannatifard F, Rezapour H. Psychometric properties of Young internet addiction test. *Journal of Behavioral Sciences*. 2010;4(3):183-9. Persian.
6. Zare K, Kadivar P. A comparison of self-efficacy and creativity of the student users and non-users of the internet. *Journal of Education*. 2007;23(1):111-134. Persian.
7. Sepehrian F, Jokar L. The relationship of internet addiction with anxiety in A, B personality type. *Researches of Cognitive and Behavioral Science*. 2012;2(2):17-30.
8. Yang SC, Tung CJ. Comparison of Internet addicts and non-addicts in Taiwanese high school. *Computers in Human Behavior*. 2007;23(1):79-96.
9. Bessière K, Pressman S, Kiesler S, Kraut R. Effects of internet use on health and depression: a longitudinal study. *J Med Internet Res*. 2010;12(1):e6.
10. Mirzaeian B, Baezat F, Khakpoor N. The addiction among students and its effect on mental health. *Journal of Information and Communication Technology in Educational Sciences*. 2011; 2(1):141-62. Persian.
11. Thatcher JB, Loughry ML, Lim J, McKnight DH. Internet anxiety: an empirical study of the effects of personality, beliefs, and social support. *Information & Management*. 2007;44(4): 353-63.
12. Shamo E. University Students and the Internet: Information Seeking study. [dissertation]. United States: University of North Texas; 2001.
13. Zhang Y. Comparison of Internet attitudes between industrial employees and college students. *Cyberpsychol Behav*. 2002;5(2):143-9.
14. Narmanji M, Nowkarizi M. internet anxiety in information search process among graduate students at ferdowsi and birjand universities. *Iranian Journal of Information Processing & Management*. 2009;25(1): 111-29. Persian.
15. Joiner R, Gavin J, Duffield J, Brosnan M, Crook C, Durndell A, et al. Gender, Internet



identification, and Internet anxiety: correlates of Internet use *Cyberpsychol Behav.* 2005;8(4):371-8.

16. Ealy DA. The effects of an Internet Skill-Building Module on safety and environmental graduate students' Internet anxiety, likelihood to use the Internet, and learning Internet/Intranet content. [dissertation]. Morgantown: West Virginia University; 1999.

17. Mihmanchi B, Sheikhmoonesi F, Enayati T, Yazdani Charati J, Salari S, Fattahi S. The relationship between personality variables and internet anxiety in students of Mazandaran University of Medical Sciences and Islamic Azad University in Sari in 2011. *Urmia Medical Journal.* 2013;23(6):676-84. Persian.

18. Rezaei M, Shams A. The relationship between internet anxiety, internet self-efficacy, Internet identification and internet use: Case of agricultural students. *World Applied Sciences Journal.* 2011; 13 (8): 1852-9.

19. Khoshian N. The study of postgraduate students internet anxiety of Shiraz University & Shiraz medical science university in the process of

information seeking. *Journal of Information Systems & Services.* 2013;2(4):42-56. Persian.

20. Joiner R, Gavin J, Brosnan M, Cromby J, Gregory H, Guiller J, Maras P, et al. Gender, Internet experience, Internet identification, and internet anxiety: a ten-year followup. *Cyberpsychol Behav Soc Netw.* 2012;15(7):370-2.

21. Motamednejad K. UNESCO and the protection of children against Internet. *Resaneh Journal.* 2002; 12: 28-33.

22. Ghamari F, Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N, Hashiani AA. Internet addiction and modeling its risk factors in medical students, Iran. *Indian J Psychol Med.* 2011;33(2):158-62.

23. Kalwar SK, Heikkinenb K, Porras J. Finding a relationship between Internet anxiety and human behavior. *Human –computer Interaction.* 2011; 6761:359-67.

# The Rate of Internet Anxiety among Kerman Dentistry School Students

Forogheh Montajab<sup>1</sup>, Torabi Molouk<sup>2\*</sup>, Karimi Afshar Hossein<sup>3</sup>

• Received: 26. 10. 2015

• Revised: 23. 01. 2016

• Accepted: 01. 03. 2016



## Abstract

**Introduction:** Internet has been developed as the most popular media in the last years, due to its specific characteristics such as convenient access and use, user security and low cost. The aim of the present study was to investigate the rate of internet anxiety among Kerman dentistry school students.

**Method:** This cross-sectional descriptive study was conducted on 235 dental students selected through census sampling method. Data were collected through a questionnaire of demographics features (age, sex) and internet anxiety questionnaire (consisting 20 items). Data were analyzed through SPSS18 software and using t- test and linear regression tests. Statistical significant level was considered at  $P < 0.05$ .

**Results:** Of the 235 participants, 141 (60%) were female. Mean age of students was  $23.85 \pm 5.36$  years. Mean score of internet anxiety was  $54.01 \pm 8.39$  from 100. Based on anxiety severity, 57 ones (24.3%) were in normal range 176 ones (74.9%) had mild anxiety and 2 students (0.8%) had severe internet anxiety. There was significant correlation between the mean score of internet anxiety and year of education and hours of using internet ( $P = 0.028$ ,  $P = 0.017$  respectively).

**Conclusion:** In regard to the necessity of using Internet in education, holding educational programs for safe Internet use and preventing Internet anxiety are recommended.

**Keywords:** Internet anxiety, Dental School, Students

• **Citation:** Montajab F, Torabi M, Karimi Afshar H. The Rate of Internet Anxiety among Kerman Dentistry School Students. Journal of Health Based Research 2016; 1(3): 231-240.

1. MSc, School of Dental, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran.

2. Associated Professor, Department of Oral and Maxillofacial Pathology, School of Dental, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran.

3. PhD Student, School of Medical, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

\***Correspondence:** Department of Oral Pathology, Shafa St, School of Dentistry, Kerman.

Tel: 03432119021 Fax: 03432118074

Email: m.torabi.p@gmail.com